

C s é p e I m r e

Tavaszi emlékek

Túrucz György barátomnak

Már megint tavasz van Gyurkám,
Olyan langyos mint egykor régen,
A felhők is délre szállnak,
Mint akkor ott a faluszélen,
Mikor néztünk utánuk,
Szemre húzott kalappal félig vakon
A faltövében lapítva,
Mint földi poloskák a napon.

Emlékszel-e még és látsz-e?
Enged-e tünődni a gond?
Hogy visszapillantás ránk a múltba,
Hol két együgyű bolond,
Színes álmokat álmodtunk,
Mit ébren meguntak mások,
Mert nekünk domb nem jutott,
Csak völgyben az árok.

Én még mindig látlak ott
A fal alatt, repedt sarkadon ülve,
Mint egy színes rongylabdát,
Foltos nadrágban kilónyi ingbe,
Amint kísérted az úszó felhőket,
Apád lyukas kalapja alul,
S hallom a szomszédék Rudi-ját,
Ki mormolva világ-részt tanul,

Látod, ő elment, mi meg maradtunk,
Ránk éhe várt e tájnak,
Ő meg kitudja, hol van már?
Melyik részén a széles világnak,
Vagy az is lehet hogy régen a föld alatt
Alusza az igazak álmát,
Egy-egy esőcseppben ülve
Látogatja akácos hazáját.

Magamat is látom hozzád hasonlóan,
Mindig éhesen megkékült lábon,
Mint bakpulyka mérget eresztve,
Náthásan a fűtetlen szobától,
Amibe beásta magát a nyomor
Mélyen álmainkba fúrva,
Mint undok rákfekély,
Mit hiába égetsz, kiújul újra.

Ennélkszel-e még a tökök-télre?
A fekete napokra s a kínra?
Mikor kenyeret nem láttunk,
S odúnkban nem gyúlt egy szikra,
Mert a tarisznyát meg a botot
Átölelte a putri sarok,
Mezítlábás öreg apámat farra-
Nyomták a koldust fogó zivatarok.

Mint mezei egerekre a föld
Úgy szakadt ránk az ólmos ég,
Utána fagyra dobva,
Szántottak bennünk a kinekék
S az éjszakák, mint őrült kísértetek
Csak jöttek, mentek egyre-másra
Leplük alatt öreg apám,
Lopva készült a másvilágra.

Mert ő is tüdőből indult el,
Mint előtte bús apám szegény, —
Szánalomra méltó apa-paripa
Kinek nem Té hanem Ke' volt a kenyér,
Mert nem volt az égen az a Mária
Ki sorsunkra könnyet ejtve
Kegyelmebe vont volna bennünket,
Mint mezőket a csillagos este.

Egy gödörben a dögtemető mellett,
A faluszélére voltunk dobva,
Mint egymásra hányt lim-lomok
Kikre az istennek sincs gondja,
Csak azoknak kik válogattak bennünk,
Mint nyűtt lábbelik között a gazda,
Ha a tél már fogyóban volt,
Hogy melyiket húzza föl tavaszra.

Egymáson hevertünk az iszonyat előtt,
Harminc putriban háromszáz lélek,
A nyomor színes karneválja,
S mint tüdőbajos sovány méhek,
Úgy zsongtunk a tavaszi napon,
Egymás szájából a falatot lesve,
Ritkán járt felénk a cigány is
Hogy kártyáját sorsunkra vesse.

Még azok sem bírták a szagot,
Fölfordult soknak a gyomra,
Ha néha felénk vetődtek, hol
Télen hófuvás nyáron dögszag és gomba,
Verte fel a putrik csendjét,
Hol oly kábítóak voltak az esték,
Mint nagyságos asszonyok arcán
Akkor volt a festék . . .

S amikor eljött a szent-tavas,
S fölszedte sátrát a tél a goromba,
A langyos napon a hegy alatt
Mint falak tövében a földi poloska
Úgy nyüzsgött a sok pettyes gyermek
Egymásra hányva, dobva,
S a gödör melyben a putrik álltak
Mint egy nagy szennyes kotla,

Párolgott a nap felé nyúlva,
Mint ókori áldozati oltár,
Melyben a halál főzi kotyvalékát,
Emberi tüdőt, májat sonkát,
És minden végtagot mi mozog,
Hogy feltáralja az égnek sorsunk,
Mert munkába sem kellettünk
Azt mondották, - feneketlén a gyomrunk.

Igy teltek éveink Gyurkám,
Ha emlékszel még a multra vissza?
Nincs az az itató mely jegyét
Agyamból magába fölissza,
Hogy elfeledjem a régi sebet
Mit szívemre égetett az idő,
Még akkor sem feledem talán,
Ha róna fűvével a szívemre dől.

Anyámat sem feledem ki, a padkán
Úlve kötőtűvel gyapjút szurkált,
Míg szempilláin gyémánt csüngött,
Ráncai közt a bánat bujkált,
Sem öregapám ki a kuckó mélyén
Fehér hajjal ült az árva,
Ki lapos zacskót szorongatva úgy-
Nézett ki, mint fiúisten Miatyánkja.

Most hogy itt ülök fejtegetve a multat,
Sok kínos dolog eszembe ötlük,
Bár bujnak előlem a vétkes napok,
Mikbe benyúlok feltúrt könyékig,
Papírra kaparva hogy lássák,
Borzalmait a bűnös időknek,
S téged hívlak tanúul Gyurkám,
Mert őseink mellőlünk kidőltek.

S tudom hogy jössz is ha kell ököllel,
Mert te sem kívánod a multat vissza,
Benne égtél velem együtt,
Mint fölgyújtott kazalban a pelyva,
A lángjaink sírása messze hangzott
Rónákon, falvakon, városokon át
Ötvilágrészre szórta szét,
Koldus életünk borzalmas iszonyát.